MENKE KATZ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΗ

"ΓΗ ΤΟΥ MANNA"

POEMS FROM

"LAND OF MANNA"

ALVIN REDMAN HELLAS
ΑΘΗΝΑ

ALVIN REDMAN HELLAS

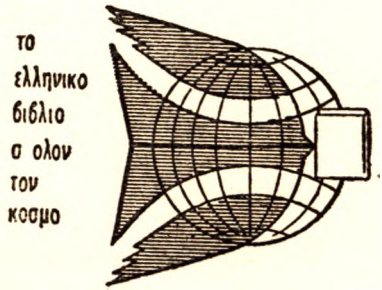

ACKNOWLEDGEMENTS

Atlantic Monthly, Sewanee Review (University of the South), Prairie Schooner (University of Nebraska), Commentary, Epos, The Midwest Quarterly (Kansas State College), Poet and Critic (Purdue University), The Smith, South and West, Chicago Jewish Forum, Jewish Spectator, Thought (India), Poet (India), Fiddlehead (University of New Brunswick, Canada), The New York Times, Discourse (Concordia College), Husk (Cornell College), Poetry Review (University of Tampa), Canadian Poetry Magazine.

1968
ALVIN REDMAN HELLAS
Corner: Acadimias - Dimocritou 1
Athens (134)
GREECE

Τυπώθηκε στὰ ἰδιόκτητα τυπογραφεῖα τοῦ
Alvin Redman Hellas

MENKE KATZ

ΑΠ' ΤΗ

"ΓΗ ΤΟΥ MANNA"

21 ΠΟΙΗΜΑΤΑ

FROM

"LAND OF MANNA"

21 POEMS

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΑΓΝΗΣ ΣΩΤΗΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ · ΣΧΙΝΑ

Hugh McKinley
Editor

ALVIN REDMAN HELLAS
ΑΘΗΝΑ

POETRY COLLECTIONS OF THE SAME AUTHOR

IN YIDDISH

« THREE SISTERS », 1932
« DAWNING MAN », 1935
« BURNING VILLAGE », in two volumes, 1938
« MY GRAND MOTHER MOINE », 1939
« TO HAPPIER DAYS », 1941
« SIMPLE DREAM », 1947
« MIDDAY », 1954

IN ENGLISH

« LAND OF MANNA », 1965

« Land of Manna » has already been translated into French, Italian, Spanish, Polish, Hebrew, Czech, Japanese, Shona, and Kannada.

ΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΣΤΑ YIDDISH

« ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΡΦΕΣ », 1932
« Ο ΑΝΑΤΕΛΛΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ », 1935
« ΤΟ ΦΛΕΓΟΜΕΝΟ ΧΩΡΙΟ », δύο τόμοι, 1938
« Η ΓΙΑΓΙΑ ΜΟΥ Η ΜΟ·Ι·Ν », 1939
« ΠΡΟΣ ΕΥΤΥΧΕΣΤΕΡΕΣ ΗΜΕΡΕΣ », 1941
« ΑΠΛΟ ΟΝΕΙΡΟ », 1947
« ΜΕΣΗΜΕΡΙ », 1954

ΣΤ' ΑΓΓΛΙΚΑ

« ΓΗ ΤΟΥ ΜΑΝΝΑ », 1965

Ἡ « Γῆ τοῦ Μάννα », ἔχει μεταφραστεῖ καὶ Γαλλικά, Ἰταλικά, Ἱσπανικά, Πολωνικά, Ἑβραϊκά, Τσέχικα, Γιαπωνέζικα, Σόνα καὶ Κάνναντα.

MENKE KATZ

ABOUT THE POET

Menke Katz was born in a little town in Lithuania. He came to the United States at the age of 13.

He wrote the first eight books of his poems in Yiddish, his beloved mother tongue. In 1965 appeared his first book of poems in English: «Land of Manna», which has been translated into Italian, Czech, French, Spanish, Hebrew, Shona (an African dialect), Kannada (a Hindu dialect), and this collection of his poems in Greek, together with the English original.

A new collection of his English poems « Rockrose», will appear in 1969.

A new collection of his Yiddish poems will appear in 1969.

A translation of his poems into Shona will appear in Salisbury, Rhodesia, in 1968.

Menke Katz is the editor of «Bitterroot», a quarterly poetry magazine.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ

Ὁ Μένκε Κὰτζ γεννήθηκε σὲ μιὰ μικρὴ πόλη στὴ Λιθουανία. Πῆγε στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες σὲ ἡλικία 13 χρόνων.

Τὰ πρῶτα ὀχτὼ βιβλία του, τά 'γραψε σὲ γλώσσα Yiddish, τὴν ἀγαπημένη του μητρικὴ γλώσσα. Τὸ 1965, κυκλοφόρησε τὸ πρῶτο ποιητικὸ βιβλίο του στὴν 'Αγγλικὴ μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Γῆ τοῦ Μάννα», ποὺ μεταφράστηκε στὰ 'Ιταλικά, Τσέχικα, Γαλλικά, Ἱσπανικά, Ἑβραϊκά, Σόνα (μιὰν 'Αφρικανικὴ διάλεκτο), Κάνναντα (μιὰν 'Ινδικὴ διάλεκτο), καθὼς κι ἡ συλλογὴ αὐτὴ τῶν ποιημάτων του στὰ Ἑλληνικά, μαζὶ μὲ τὸ ἀγγλικὸ κείμενό τους.

Μιὰ ἄλλη συλλογή του στὰ 'Αγγλικὰ μὲ τὸν τίτλο «Ρόδο τῶν βράχων» θὰ κυκλοφορήσει ἐφέτος.

Μιὰ καινούρια ποιητικὴ συλλογή του σὲ γλώσσα Yiddish θὰ κυκλοφορήσει στὰ 1969.

Μιὰ μετάφραση ποιημάτων του, θὰ κυκλοφορήσει ἐπίσης ἐφέτος στὸ Σώλσμπουρυ τῆς Ροδεσίας.

Ὁ Μένκε Κὰτζ ἐκδίδει τὸ τριμηνιαῖο ποιητικὸ περιοδικὸ «Πικρόριζα».

FOREWORD

Manna, the original miraculous food, « and it was like coriander seed, white; and the taste of it was like wafers made with honey », was given to the fleeing refugees in the desert; it was crisis food for a crisis period. When the children of Israel reached the Promised Land, the descent of manna stopped.

In these extracts from a very deeply moving book of verse, one can appreciate how Menke Katz has given subtle assonance to the crisis-days in which we live and the eternal values that support and protect « even in the valley of the shadow of death ».

He calls to mind his origins and homeland in Lithuania: the town of Michalishek, the wonderful names, the childhood loves; he invokes the beloved, detested city of emigration, New York: the progress-grinding, the soul-releasing, the haunting, the filth-enveloped.

Yet this poetry is based on far more than only American or only Jewish responses and values. It extends to all time, and embraces all mankind, with three qualities that are the rarer, today, for being ever evoked: Menke Katz sings with real

compassion, delicate humour, and uncompromising love as he does in the spiritually-disturbing « Hymn to the Mouse ».

His first works written and published in Yiddish — eight volumes —, Menke is also editor of the stimulating U.S. poetry quarterly « Bitterroot ». His poetry has been translated into ten languages, excluding this work, in which the last twelve poems are identical with his « 12 Poems in Japanese ». When this latter book was presented to the Japanese Ambassador in Israel, it so charmed him that he gave a great party in honour of the book and its author.

There is bounding force in some of the verse; the wildly extrovert happiness of the Yiddish comedian, always near to tears, real tears:

« I am a lover, a pauper, and a poet! »

He writes on all the many faces of life: on the « types of bores » with a steel point; on his son David, his pride, with a sentiment and satisfaction shorn of sentimentality only by blinding sincerity; on the magical, mystical, real-unreal city of Safad, in the profound « other-wisdom » of « A Prayer ».

By using the title-noun « Land », Menke embodies a

promise of hope: that a day will come, the City will descend; and that a divine justice shall rule. It is a profoundly humane book that speaks for now; and that will arouse a special chord of sympathy amongst Greek readers, who are aware, by living experience, of the hardness and the glory of life.

Special appreciation and thanks are extended here, from the author no less than the editor, to Madame Sotiracopoulou for her moving and sensitive translations; without her ready and generous collaboration this work could not have been produced.

Its message is one that will speak on, never becoming stale, through the years ahead, towards the day when humanity, the new Adam, will walk in unity and justice through the gates of that new Jerusalem, upon whose pillars are engraved the words «This earth is one country, and mankind its citizens».

Menke, live forever!

H. McKINLEY

Syros
Winter · 1967

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ πρωτότυπη θαυματουργὸς τροφή, ποὺ ἤτανε σὰν ἀρωματισμένος σπόρος λευκὸς καὶ εἶχε μιὰ γεύση σὰν λεπτὴ γαλέτα μπισκότο ζυμωμένο μὲ μέλι, δόθηκε στοὺς πρόσφυγες ποὺ φεύγανε στὴν ἔρημο, ἤτανε μιὰ τροφὴ κρίσιμη γιὰ μιὰ κρίσιμη περίοδο. Ὅταν τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰσραὴλ φτάσανε στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, τὸ μάννα σταμάτησε νὰ πέφτει πιά.

Ἀπὸ αὐτὰ τ' ἀποσπάσματα σὲ μιὰ πολὺ συγκινητικὴ ποιητικὴ συλλογή, μπορεῖ κανένας νὰ καταλάβει πὼς ὁ Μένκε Κὰτζ ἔχει δώσει τὴ λεπτὴ παρήχηση στὶς μέρες τῆς κρίσης στὶς ὁποῖες ζοῦμε καὶ στὶς αἰώνιες ἀξίες ποὺ στηρίζουνε καὶ προστατεύουνε «ἀκόμα καὶ στὴν κοιλάδα τῆς σκιᾶς τοῦ θανάτου».

Ὁ Μένκε Κὰτζ ἀναπολεῖ τὴν καταγωγή του καὶ τὴν πατρίδα του στὴ Λιθουανία: τὴν πολιτεία Μιχαλίσεκ, τὰ θαυμάσια ὀνόματα, τὶς ἀγάπες τῶν παιδικῶν του χρόνων· ἀναπολεῖ τὴν πολυαγαπημένη μὰ καὶ μισητὴ πολιτεία τῆς μετανάστευσης, τὴ Νέα Ὑόρκη: τὴν καταπιεστικὴ πρόοδο, τὴν ἄψυχη, τὴ στοιχειωμένη, τὴ βουτηγμένη στὴ βρωμιά.

Αὐτὴ ἡ ποίηση δὲν βασίζεται μονάχα στὶς ἀμερικάνικες ἢ ἑβραϊκὲς ἀνταποκρίσεις καὶ ἀξίες. Ἐπεκτείνεται σὲ ὅλες τὶς ἐποχές, καὶ ἀγκαλιάζει ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, μὲ τρεῖς ἰδιότη-

τες, ποὺ εἶναι οἱ πιὸ σπάνιες, σήμερα, γιὰ νὰ τὶς ἐπικαλεστεῖ κανείς. Ὁ Μένκε Κὰτζ τραγουδάει μὲ ἀληθινὴ συμπόνοια, λεπτὸ χιοῦμορ καὶ ἄκαμπτη ἀγάπη, ὅπως τὸ κάνει στὸν ὅλο πνευματικὴ ἀναταραχὴ «Ὕμνο στὸ ποντίκι».

Ἡ πρώτη ἐργασία του εἶναι γραμμένη καὶ δημοσιευμένη σὲ γλῶσσα Yiddish, σὲ ὀχτὼ τόμους. Ὁ Μένκε εἶναι ἐπίσης καὶ ὁ ἐκδότης τοῦ σπουδαίου τριμηνιαίου ποιητικοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀμερικῆς «Πικρόριζα». Τὰ ποιήματά του ἔχουν μεταφραστεῖ σὲ δέκα γλῶσσες ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τελευταῖα δώδεκα ποιήματά του ποὺ εἶναι ταυτόσημα μὲ τὰ «Δώδεκα Ποιήματά του στὰ Γιαπωνέζικα». Ὅταν τὸ τελευταῖο αὐτὸ βιβλίο παρουσιάστηκε στὸν Γιαπωνέζο πρεσβευτὴ στὸ Ἰσραήλ, τόσο πολὺ τὸν γοήτευσε ὥστε ἔδωσε μιὰ μεγάλη δεξίωση πρὸς τιμὴν τοῦ βιβλίου καὶ τοῦ συγγραφέα του.

Ὑπάρχει μιὰ αὐθόρμητη φάρσα σὲ μερικοὺς στίχους· ἡ ἄγρια ἀντικειμενικὴ εὐτυχία τοῦ Yiddish κωμικοῦ, ποὺ ἀγγίζει τὰ δάκρυα, τὰ πραγματικὰ δάκρυα:

«Εἶμαι ἕνας ἐραστής, ἕνας φτωχός, καὶ ἕνας ποιητής».

Γράφει γιὰ ὅλες τὶς ὄψεις τῆς ζωῆς: γιὰ τοὺς τύπους τῆς πλήξης μὲ μιὰν ἀτσαλένια αἰχμή· γιὰ τὸ γιό του Δαβίδ, τὴν περηφάνεια του, μὲ ἕνα αἴσθημα καὶ μιὰν ἱκανοποίηση ἀπαλλαγμένα ἀπὸ αἰσθηματικότητες, μονάχα μὲ μιὰ τυφλὴ εἰλικρίνεια· στὴ μαγική, μυστικιστική, πραγματικὴ ἀπατηλὴ πο-

λιτεία Σαφάντ, στὴ βαθειὰ «διαφορετικὴ σοφία» στὸ «Μιὰ Προσευχή».

Χρησιμοποιώντας τὸν οὐσιαστικὸ τίτλο «Χώρα», ὁ Μένκε ἐνσωματώνει μιὰ ὑπόσχεση ἐλπίδας: ὅτι θά 'ρθει μιὰ μέρα ποὺ ἡ Πολιτεία θὰ κατέβει· καὶ μιὰ θεϊκὴ δικαιοσύνη θὰ κυβερνήσει. Εἶναι ἕνα βαθὺ καὶ ἀνθρώπινο βιβλίο ποὺ μιλάει γιὰ τὸ παρόν· καὶ ἴσως δονήσει μιὰ εἰδικὴ χορδὴ συμπαθείας ἀνάμεσα στοὺς Ἕλληνες ἀναγνῶστες, ποὺ γνωρίζουν ἀπὸ τὴν πεῖρα τους τὴ σκληρότητα καὶ τὴ δόξα τῆς ζωῆς.

Εἰδικὴ ἐκτίμηση καὶ εὐχαριστίες ἐκφράζονται ἐδῶ, ἀπὸ τὸν συγγραφέα μὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἐκδότη, στὴν κυρία Σωτηρακοπούλου-Σχινᾶ γιὰ τὶς συγκινητικὲς καὶ τόσο λεπτὲς μεταφράσεις της. Δίχως τὴν πρόθυμη καὶ γενναιόδωρη συνεργασία της αὐτὸ τὸ βιβλίο δὲν θά 'χε ἐκδοθεῖ.

Τὸ μήνυμά του θὰ μιλάει πάντα, ποτὲ δὲν θὰ παλιώσει στὰ χρόνια ποὺ θά 'ρθουν ὡς τὴ μέρα ποὺ ἡ ἀνθρωπότητα, ὁ καινούργιος Ἀδάμ, θὰ προχωρήσει μὲ ἑνότητα καὶ δικαιοσύνη ἀπὸ τὶς πόρτες τῆς νέας Ἱερουσαλήμ, ποὺ πάνω στὶς στῆλες της ἔχουν χαραχτεῖ οἱ λέξεις: «Αὐτὴ ἡ γῆ εἶναι μιὰ χώρα, καὶ οἱ πολίτες της τὸ ἀνθρώπινο γένος».

Μένκε, νὰ ζεῖς παντοτεινά!

H. McKINLEY

Σύρος
Χειμώνας 1967

THE OLD STREET

Night. Angels guard the rich dreams of the poor
The old street, overawed, feeds its own doom.
A stray cat in the midst of a wild climb,
as if by a somnambulist lured,
grips with broken claws a steep chimney,
mewing for help to delirious stars:
A wingless cat-bird on a soaring tree.
Heaven is near, the earth as Eden far.

Autumn chills the rouged souls of two-bit girls.
Lonely harlots brood in veiled attics.
Banjos, cats and bums
welcome to hell condemned buildings.
The moon crowns each princess of sin
the kindest of women,
kind to the kind as to the brute,—
the friend of the streets,
noble as moonbeams
which give to dung as to the rose God's light.
Through the haggard night I am the wondrous
flute.

Ο ΠΑΛΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Νύχτα. Οἱ ἄγγελοι, φύλακες στὰ πλούσια ὄνειρα τοῦ φτωχοῦ.
Ὁ παλιὸς δρόμος, μὲ δέος, τρέφει τὴν ἴδια τὴν καταδίκη του.
Μιὰ γάτα ποὺ ἔχασε τὸ δρόμο της στὴ μέση μιᾶς ἄγριας ἀναρρίχησης,
σὰν νά' χε δελεαστεῖ ἀπὸ κάποιο ὑπνοβάτη,
ἁρπάζεται μὲ τὰ σπασμένα νύχια της ἀπὸ μιὰ ἀπότομη καπνοδόχο
νιαουρίζει ζητώντας βοήθεια ἀπ' τὰ ἀστέρια ποὺ παραληροῦν.
Μιὰ ἄφτερη κι ὅμως ἱπτάμενη γάτα ψηλὰ πάνω ἀπὸ ἕνα δέντρο.
Ὁ οὐρανὸς εἶναι κοντά, ἡ γῆς μακρυὰ σὰν τὴν Ἐδέμ.

Τὸ φθινόπωρο παγώνει τὶς ντροπαλὲς ψυχὲς δυὸ μικρῶν.
Ἔρημες πόρνες ποὺ κουρνιαζουν σὲ ἀπόκρυφες σοφίτες κοριτσιῶν τοῦ δρόμου.
Μπάντζος, γάτες καὶ ἀλῆτες
καλῶς ἤρθατε στὰ καταστραμένα κτίρια τῆς κόλασης.
Τὸ φεγγάρι στεφανώνει κάθε πριγκίπισσα τῆς ἁμαρτίας
τὴν πιὸ εὐγενικιὰ ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες
εὐγενικιὰ στοὺς εὐγενεῖς ὅπως καὶ στὰ κτήνη,—
τὴ φίλη τῶν δρόμων
μεγαλόπρεπη σὰν τὶς φεγγαροαχτίδες
ποὺ δίνουν στὴν κοπριὰ τοῦ ρόδινου Θεοῦ τὸ φῶς.
Ἀνάμεσα στὴν κατάχλωμη νύχτα εἶμαι
ἕνα θαυμαστὸ φλάουτο.

AT A PATCHED WINDOW

I am a lover, a pauper, and a poet.
My heart is clean beneath the threadbare shirt.
I learned wisdom from the Talmudic skies of Lithuania.
I am gracefully uncouth.
I cleaved my grace from the slums of New York.

My father like Columbus dreamed of America, when I was born.
My childhood wanned at a patched window,
where I imagined a cake soaring like a cherub,
where I saw candy, toys and cocoa,
under the wings of a nymph only.

The cruel hand of destiny led us through hunger, war and plague.
We were four little brothers and a scrawny sister.
In the autumn garret we heard the song of Spring,
as crawling doves would hear the giggle of their craven victor.
The wind through redolent meadows was a bleak laughter.

O our weary mother carried us
through the prosperous thorns of our scared little town,
Michalishek,
From a fairy tale came the night—a spectral undertaker,
to bury the thorny day of Lithuania.
God was the baker from Eden who baked the tasty stars.

Σ' ΕΝΑ ΞΕΧΑΡΒΑΛΩΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Εἶμαι ἕνας ἐραστής, φτωχός καὶ ποιητής.
Ἡ καρδιά μου εἶναι ἀγνὴ κάτω ἀπ' τὸ ξεφτυσμένο μου πουκάμισο.
Σπούδασα σοφία ἀπ' τοὺς Ταλμουδικοὺς οὐρανοὺς τῆς Λιθουανίας.
Εἶμαι ἕνας χαριτωμένος ἄξεστος.
Ἔχω ἀποχτήσει τὴ χάρη μου ἀπ' τὰ φτωχόσπιτα τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ὁ πατέρας μου ὀνειρεύτηκε τὴν Ἀμερική, σὰ τὸν Κολόμβο ὅταν γεννήθηκα.
Χλωμὰ παιδικά μου χρόνια στὸ ξεχαρβαλωμένο παράθυρο,
ὅπου φανταζόμουνα ἕνα κέϊκ νὰ πετᾶ σὰν ἕνα χερουβείμ.
Ὅπου ἔβλεπα καραμέλλες, παιχνίδια καὶ κακάο.
κάτω ἀπ' τὰ φτερὰ μιᾶς χρυσαλλίδας μονάχα.

Τὸ σκληρὸ χέρι τῆς μοίρας μᾶς ὁδήγησε ἀνάμεσα στὴ πείνα, τὸν πόλεμο καὶ τὴ πανούκλα.
Τέσσερα μικρὰ ἀδέρφια εἴμασταν καὶ μιὰ κοκκαλιάρα ἀδερφή.
Τὸ φθινόπωρο στὴ σοφίτα ἀκούγαμε τὸ τραγοῦδι τῆς Ἄνοιξης,
σὰν τὰ ἀνατριχιασμένα περιστέρια ποὺ ἀκούγανε τὸ γέλοιο τῆς ἄνανδρης νίκης τους
Ὁ ἀγέρας ἀνάμεσα στὰ μυρωμένα λειβάδια ἤτανε ἕνα παγωμένο γέλοιο.

Ὦ ἡ κουρασμένη μάνα μας μᾶς κουβάλησε
ἀνάμεσα ἀπ' τὰ εὔπορα ἀγκάθια στὴ φοβισμένη μικρὴ πολιτεία, Μιχάλισεκ.

Ἀπὸ ἕνα παραθύρι ἦρθε ἡ νύχτα—ἕνας νεκροθάφτης φάντασμα
νὰ θάψει τὴν ἀγκάθινη μέρα τῆς Λιθουανίας.
Ὁ Θεὸς ἤτανε ὁ φούρναρης ἀπ' τὴν Ἐδὲμ ποὺ ἔψηνε τὰ νόστιμα ἀστέρια.

A YIDDISH POET

I am a Yiddish poet — a doomed troubadour,
a dreamsmith jeered by the soft-voiced yokel,
the smooth snob with the swinging lash shrieking: jargon!
O are the mocked tears of my people a jargon?

Yiddish,
formed as Adam of the dust of the four corners of the earth;
the quenchless blaze of the wandering Jew,
the thirst of the deserts.

My mother tongue is unpolished as a wound, a laughter,
    a love-starved kiss,
yearnful as a martyr's last glance at a passing bird.
Taste a word, cursed and merciless as an earthquake.
Hear a word, terse and bruised as a tear.
See a word, light and lucent, joyrapt as a ray
Climb a word — rough and powerful as a crag.
Ride a word — free and rimeless as a tempest.

Yiddish,
The bare curse thrown against the might of pitiless foes.
A «black year» shrouding dawn after a massacre.
The mute call of each speechless mouth of Treblinka.
The prayer of stone to turn into gale.

ΕΝΑΣ YIDDISH ΠΟΙΗΤΗΣ

Εἶμαι ἕνας Yiddish ποιητὴς—ἕνας καταραμένος τροβαδοῦρος,
ἕνας ὀνειροπόλος χλευασμένος ἀπ' τὴν ἁπλοϊκὴ φωνὴ τοῦ χωριάτη,
ὁ ἤρεμος σνὸμπ κουνώντας ρυθμικὰ τὸ μαστίγιο φωνάζει: Ἀργκό!
Ὤ, μήπως εἶναι ἀργκὸ τὰ κοροϊδευτικὰ δάκρυα τοῦ λαοῦ μου ποὺ ὑποφέρει τόσο;

Yiddish,
ποὺ σχηματίστηκες σὰν τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ σκόνη ἀπ' τὶς τέσσερεις γωνιὲς τῆς γῆς·
ἡ ἄσβηστη φλόγα τοῦ περιπλανώμενου Ἰουδαίου!
ἡ δίψα τῆς ἐρήμου.

Ἡ μητρική μου γλῶσσα εἶναι ἄξεστη σὰ μιὰ πληγή, σὰν ἕνα γέλοιο,
ἕνα φιλί στερημένο ἀπὸ ἀγάπη,
ποὺ λαχταράει σὰν τοῦ μάρτυρα τὸ τελευταῖο βλέμμα ἕνα περαστικὸ πουλί.
Ἀπολαμβάνει μιὰ λέξη, καταραμένη καὶ ἄσπλαχνη σὰν τὸ σεισμό.
Ἄκουσε μιὰ λέξη, γρήγορη καὶ μωλωπισμένη σὰν δάκρυ.
Κοίταξε μιὰ λέξη, ἐλαφρὰ καὶ λαμπρὴ χαρούμενη ἐκστατικὴ σὰν ἀχτίδα.
Σκαρφάλωσε σὲ μιὰ λέξη ἄξεστη καὶ δυνατὴ σάν κατσάβραχο
ἀνέβα πάνω σὲ μιὰ λέξη ἐλεύθερη δίχως ἄκρη σὰν τρικυμία.

Yiddish
Ἡ γυμνὴ βλαστήμια ριγμένη ἐνάντια στὴ δύναμη τῶν ἀνελέητων ἐχθρῶν.
Ἕνας «μαῦρος χρόνος» ποὺ σαβανώνει τὴν αὐγὴ ὕστερα ἀπὸ μιὰ σφαγή.
Ἡ βουβὴ κραυγὴ ἀπὸ κάθε στόμα τῆς Τρεμπλίνκα.
Ν' ἀλλάξει σὲ θύελλα τὴν προσευχὴ ἀπὸ πέτρα.

ON THE BIRTH OF MY SON

My son, I am so
affluent with beginning
that if I die now
God will see me as first light
and he will say: «It is good».

A FURNISHED ROOM

The silence of walls
has claws, teeth. A wolf threatens
to leave the painting.
A clock on the maimed table
is near a time disaster.

ON FREEDOM

No freedom is free.
Doomed we stand in endless row,
free-tongued slaves of death.
Free are birds on wings of hail
which never reach day or night.

ΣΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΟΥ ΜΟΥ

Γιέ μου, εἶμαι τόσο
πλούσιος γιὰ κάτι ποὺ ἀρχίζω
ποὺ ἄν πεθάνω τώρα
ὁ Θεὸς θὰ μὲ δεῖ σὰν τὸ πρῶτο φῶς
καὶ θὰ πεῖ: «Ὅτι ἦτο καλόν».

ΕΝΑ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΟ ΔΩΜΑΤΙΟ

Ἡ σιωπὴ τῶν τοίχων
ἔχει νύχια, δόντια. Ἕνας λύκος ἀπειλεῖ
νὰ φύγει ἀπ' τοὺς ζωγραφικοὺς πίνακες.
Ἕνα ρολόϊ στὸ σπασμένο τραπέζι
πλησιάζει νὰ δείξει τὴν ὥρα τῆς καταστροφῆς.

ΣΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Καμμιὰ λευτεριὰ δὲν εἶναι ἐλεύθερη
Καταστραμμένοι στεκόμαστε σὲ ἀτέλειωτη σειρά,
μὲ ἐλευθεροστομία σκλάβοι τοῦ θανάτου!
Τά πουλιά εἶναι ἐλεύθερα μὲ τὸ χαλάζι στὰ φτερὰ
ποὺ ποτὲ δὲν φτάνουν τὴ μέρα ἢ τὴ νύχτα.

SPRING RAIN IN MANHATTAN

O brook of the streets after the first spring rain,
quarrelling with Pan on the strange city stones,
licking the pavements, pleading with fate in vain,
seeking the fields in panic, O barren rain!
O cloud longing for the sky, O brook of pain!
The gutter in the sun is God's highest throne.
Naiad of the streets, born by a city rain,
you left a kiss on each cool, grateful stone.

OASIS

Awaiting you, the
green attic turns into a
top oasis or
an old treasure boat before
sailing an unknown sea.

Even the vilest
seem welcome guests in the sun,
invited by God,
each with a handful of dawns:
the gift of generous dust.

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΒΡΟΧΗ ΣΤΟ ΜΑΝΧΑΤΤΑΝ

Ὦ ρυάκι ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀνοιξιάτικες βροχὲς στοὺς δρόμους,
ποὺ τσακώνεσαι μὲ τὸν Πάνα στὶς πέτρες τὶς παράξενης πολιτείας,
γλείφοντας τὰ πεζοδρόμια, μάταια ἱκετεύοντας τὴ μοίρα,
μὲ πανικὸ ψάχνοντας τοὺς ἀγρούς, Ὦ ἄκαρπη βροχή!
Ὦ σύννεφο ποὺ λαχταρᾶς γιὰ οὐρανό, Ὦ ρυάκι τοῦ πόνου!
Τὸ ρεῖθρο στὸν ἥλιο εἶναι ὁ ψηλότερος θρόνος τοῦ Θεοῦ.
Ναϊάδα τῶν δρόμων, γεννημένη ἀπὸ τῆς πολιτείας τὴ βροχή,
ἄφησες ἕνα φιλὶ σὲ κάθε κρύα κι εὐγνώμονα πέτρα.

ΟΑΣΗ

Περιμένοντάς σε, ἡ
πράσινη σοφίτα ἔγινε
μιὰ ὅαση ψηλὰ ἢ
ἕνα παλιὸ καράβι θησαυροῦ προτοῦ
σαλπάρει γιὰ μιὰ ἄγνωστη θάλασσα.

Ἀκόμα καὶ οἱ πιὸ ἀχρεῖοι
μιάζουν καλόδεχτοι ἐπισκέπτες στὸν ἥλιο,
καλεσμένοι ἀπὸ τὸ Θεὸ
ὁ καθένας τους κρατώντας μιὰ χούφτα αὐγές:
τὸ δῶρο τῆς μεγαλόψυχης σκόνης.

PRAISE TO OUR FAULTS

Praise ye the Lord for each of our blessed faults,
with psaltery and dance, with flesh and bone:
the prankish shades which save us from the scorching sun.
A pygmy without faults is a giant fault.
Perfect is the boredom of the half-witted crone.
Faultless is the false-eyed rose which cannot fade,
the synthetic heart, the soul hand made.
Grim numbers cannot err, impotent sticks cannot ache.
The eunuch in a nude harem is all sin.
The tiniest worm like the sunrise is genuine.
Authentic is the shadow of a blade of grass.
Dreams are real as the reflection of nighthawks which pass
in the Spring, northward, over a moonlit lake.

ΕΠΑΙΝΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΜΑΣ

Ἐξύμνησε στὸ Θεὸ γιὰ κάθε ἕνα ἀπὸ τὰ σφάλματά μας,
μὲ ψαλμωδίες καὶ χορούς, μὲ σάρκα καὶ μὲ κόκκαλα:
Οἱ στολισμένες σκιὲς ποὺ μᾶς προφυλᾶνε ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ μᾶς καίει.
Ἕνας νάνος δίχως λάθη εἶναι ἕνα γιγαντιαῖο λάθος.
Καλύτερη εἶναι ἡ ἀνία ἀπὸ μιὰ χαζὴ γριά.
Τέλειο τὸ ψεύτικο τριαντάφυλλο ποὺ δὲν μαραίνεται,
ἡ συνθετικὴ καρδιὰ ποὺ τὴ φτιάχνει ἔμψυχο χέρι.
Οἱ φρικαλέοι ἀριθμοὶ δὲν σφάλλουν, οἱ ἀνίκανες βέργες δὲν πονοῦν.
Ὁ εὐνοῦχος σ' ἕνα γυμνὸ χαρέμι εἶναι ἁμαρτία.
Τὸ πιὸ μικρὸ σκουλίκι εἶναι γνήσιο σὰν τὴν ἀνατολή.
Τὰ ὄνειρα εἶναι ἀληθινὰ καθὼς οἱ ἀντανακλάσεις τῶν κουνουπιῶν ποὺ περνοῦν,
τὴν Ἄνοιξη, πρὸς τὸ βορρά, πάνω ἀπὸ μιὰ φεγγαρόλουστη λίμνη.

HYMN TO THE MOUSE

To be as great as a mouse,
hidden with God in a blind hole.
To shun the mob as the mouse:
O velvet-faced child, O cursed soul!

A poltroon in the light of day.
Fear frozen against the kind cheat
who feeds her trap with alms-meat.
To pray her fate may damn each ray.

To learn from God to weep alone.
To hear the queen of solitude say:
—Bless my darkness at break of day,
I am your grief, your flesh and bone.

Against modern moons to be
the alchemist who turns gold into rust.
To be with eternity,
before you return to dust.

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΙΚΟ

Νᾶσαι τόσο μεγάλος σὰν ἕνας ποντικὸς
κρυμμένος μὲ τὸ Θεὸ σὲ μιὰ τυφλὴ τρύπα.
Νὰ ἀποφεύγεις τὸν ὄχλο σὰν τὸν ποντικό:
Ὦ παιδὶ μὲ τὸ βελουδένιο πρόσωπο, ὦ καταραμένη ψυχή!

Ἕνας ἄναντρος στὸ φῶς τῆς μέρας.
Παγωμένος φόβος ἐνάντια στὴν εὐγενικὴ ἀπάτη,
ποὺ τρέφει τὴν παγίδα του μὲ ζητιανεμένο κρέας.
Νὰ παρακαλάει τὴν τύχη του μπορεῖ νὰ καταδικάζει κάθε ἀχτίδα.

Νὰ μάθης ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ κλαῖς μονάχος.
Ν' ἀκοῦς τὴ βασίλισσα τῆς μοναξιᾶς νὰ λέει:
Εὐλογημένο τὸ σκοτάδι μου τὴν αὐγή.
Εἶμαι ἡ λύπη σου, ἡ σάρκα καὶ τὸ κόκκαλο.

Ἐνάντια στὰ μοντέρνα φεγγάρια νᾶσαι
ὁ ἀλχημιστὴς ποὺ κάνει τὸ χρυσάφι σκόνη.
Νᾶσαι μὲ τὴν αἰωνιότητα,
προτοῦ ξαναγυρίσης στὸ χῶμα.

A MANIKIN

A manikin in a show window — a mocked bride,
deprived of sorrow, condemned to smile till doomsday.
Children on winged horses of a carousel ride
like little folk of yesterday to her wedding day.
Her wedding gown of mournful white — a starry shroud.
The bridal train — the tail of a longing mermaid.
Each ray, a mirror smashed by the evening crowds.
The show window is a dazzling lake, her heart — bait.
The day is rushed into shreds, crushed under tired feet.
The sun, a squeezed lemon hugged to death in subways.
The mermaid tossed through flame and steel, from street to street,
on glorious Fifth Avenue. through skulked byways.
My bride in the twilight trance, before her last dance.
And I, self-doomed, drunk with death, fall in her fire-dance.

ΕΝΑ ΑΝΔΡΕΙΚΕΛΟ

Ἕνα ἀνδρείκελο σὲ μιὰ βιτρίνα — μιὰ νύφη ποὺ τὴν κοροϊδεύουν,
ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κάθε λύπη, καταδικασμένη νὰ χαμογελᾶ ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου.
Παιδιὰ σὲ φτερωτὰ ἄλογα μιᾶς κούρσας στὸ Λούνα Πὰρκ
σὰν τοὺς μικροσυγγενεῖς τοῦ χτεσινοῦ της γάμου.
Τὸ νυφικό της ἄσπρο πένθιμο — σάβανο ἀστερόφεγγο.
Τὸ νυφικὸ τραῖνο — σὰν τὴν οὐρὰ μιᾶς λαχταριστῆς γοργόνας.
Κάθε ἀχτίδα, ἤτανε ἕνας σπασμένος καθρέφτης ἀπὸ τὸ βραδυνὸ πλῆθος.
Ἡ ἐπιδειχτικὴ βιτρίνα εἶναι μιὰ λίμνη λαμπερή, σὰν τὴν καρδιά της — δόλωμα.
Ἡ μέρα ξετυλίχτηκε σὲ λουρίδες, καταπατημένες ἀπὸ κουρασμένα πόδια.
Ὁ ἥλιος, σὰ στιμένο λεμόνι, ἀγκαλιάζει τὸ θάνατο στὸ ὑπόγειο τραῖνο.
Ἡ γοργόνα τραντάζεται ἀνάμεσα στὴ φλόγα καὶ τὸ ἀτσάλι, ἀπὸ δρόμο σὲ δρόμο
στὴν θαυμάσια Πέμπτη Λεωφόρο, στὰ κρυφὰ δρομάκια.
Ἡ νεόνυμφή μου στὸ δραμα τοῦ σούρουπου, πρὶν ἀπ' τὸν τελευταῖο χορό.
Καὶ γώ, αὐτοκαταραμένος, μεθυσμένος ἀπὸ θάνατο, πέφτω στὸ φλεγόμενο χορό της.

COMELY WOMAN

Comely woman under the cupid tree,
planted by the frost on my windowpane.
Faultless as the first snow you came to me:
a deathless goddess craving death again,
seeking the dark hallway of old New York,
where wild-eyed with longing blood I brought you,
a fatherless child on wings of a stork.
Moonstruck, you sit in a silver canoe.
The single paddle, hoary-leaved by frost,
(You are the midnight on my windowpane.)
propelled by a frigid, whitehearted ghost.
O pray for dawn to turn you into rain!
Love is eternal in the winterland.
On ice grow sinless apples to the crown.
On virgin leaves lies frozen Eros' hand.
The sun is a flood where snowy maidens drown.

ΩΡΑΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ὡραία γυναίκα κάτου ἀπ' τοῦ ἔρωτα τὸ δέντρο
ποὺ φύτρωσε ἀπ' τὴν πάχνη στὸ παράθυρό μου.
Ἀνέγκιχτη σὰν τὸ πρῶτο χιόνι, ἤρθες σὲ μένα:
ἀθάνατη θεὰ ἐκλιπαρώντας τὸ θάνατο ξανά,
ψάχνοντας γιὰ τὸ σκοτεινὸ δρομάκι τῆς παλιᾶς Νέας Ὑόρκης,
ὅπου μὲ μάτια ἄγρια λαχταρώντας αἷμα σοῦ φέρνω
ἕνα ὀρφανὸ παιδὶ πάνω στὰ φτερὰ τοῦ πελαργοῦ.
Τρελλή, ἔκατσες σ' ἕνα ἀσημένιο μονόξυλο.
Τὸ μοναδικὸ κουπί, φτιαγμένο ἀπό ἄσπρα φύλλα πάχνης.
(Τὰ μεσάνυχτα ἔρχεσαι πάλι στὸ παράθυρό μου)
σπρωγμένη ἀπὸ ἕνα παγερό φάντασμα μὲ ἄσπρη καρδιά.
Ὦ παρακάλεσε νὰ σὲ γυρίσει σὲ βροχὴ ἡ αὐγή.
Ἡ ἀγάπη διαρκεῖ αἰώνια στὴ χώρα τοῦ χειμώνα.
Πάνω στὸν πάγο τὰ ἀναμάρτητα μῆλα μεγαλώνουν στὴν κορφή.
Πάνω στὰ παρθένα φύλλα βρίσκεται τὸ παγωμένο χέρι τοῦ Ἔρωτα.
Ὁ ἥλιος εἶναι ἕνας χείμαρρος ποὺ πνίγονται οἱ χιονισμένες παρθένες.

A GARRET IN MANHATTAN

I am lonely as a Yiddish poet
in New York, as God in Safad on a
rainy autumn night. Against life and death
storm the blues of my forsaken poems.

Drab-lit buildings — my rust-eaten neighbours,
cast shadows of prophets on old alleys:
ashes on their heads, sackcloth on their loins.
The moon, steel-clenched, an open lion's den.

Daniel is a ghost trapped in a cobweb,
gnawed by the curse of a cheated spider.
What a stratagem! What deluded prey!
A beggar on a stone dreams like Jacob:

Angels ascend, descend with full almsbags,
take the beggar to the sky of pennies.
The stars crowd as a pack of dusty dreams,
each beam — a bud of a forbidden bush.

On Satan's throne play princes of darkness,
the reckless children of the underworld —
spendthrifts of the riches of the sunsets,
children hewn out of the womb of a rock.

The sun drops as the head of a squealer.
Garbage cans turn into suspicious gold.

ΜΙΑ ΣΟΦΙΤΑ ΣΤΟ ΜΑΝΧΑΤΤΑΝ

Ἔρημος σάν ἕνας Yiddish ποιητὴς
στὴ Νέα Ὑόρκη, ὅπως ὁ Θεὸς στὸ Σαφὰντ μιὰ
βροχερὴ νύχτα τοῦ φθινόπωρου. Ἐνάντια στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο
χτυπῶ ἐξ ἐφόδου τὶς μελαγχολίες τῶν ποιημάτων μου ποὺ ἀπαρνήθηκα.

Μονότονα — φωτισμένα χτίρια — οἱ φαγωμένοι ἀπ' τὴ σκουριὰ γείτονές μου,
σκιὲς προφητῶν ριγμένες στὶς παλιὲς δεντροστοιχίες:
στάχτες στὰ κεφάλια τους, λινάτσες στοὺς γοφούς τους.
Τὸ φεγγάρι, σὰν ἐνσωματωμένο - ἀτσάλι, στὸ ἀνοιχτὸ ἄντρο τοῦ λιονταριοῦ.

Ὁ Δανιήλ, φάντασμα παγιδεμένο στὸν ἱστό,
καταφαγωμένος ἀπ' τὴν κατάρα μιᾶς δόλιας ἀράχνης.
Τί τέχνασμα! Τί ξεγελασμένο θῦμα!
Ἕνας ζητιάνος πάνω σὲ μιὰ πέτρα ὀνειρεύεται σὰν τὸν Ἰακώβ.

Ἄγγελοι ἀνεβαίνουν, κατεβαίνουν μὲ γεμάτους σάκκους ἐλεημοσύνης.
παίρνουν τὸν ζητιάνο σ' ἕναν οὐρανὸ ἀπὸ δεκάρες.
Τ' ἀστέρια στριμώχνονται σὰν κοπάδι ἀπὸ σκονισμένα ὄνειρα,
κάθε ἀχτίδα — εἶναι ἕνα μπουμπούκι ἀπαγορευμένου θάμνου.

Στὸ θρόνο τοῦ Σατανᾶ παίζουν οἱ πρίγκιπες τοῦ σκότους,
τὰ ξένοιαστα παιδιὰ τοῦ κάτω κόσμου —
σπάταλοι στὰ πλούσια ἡλιοβασιλέματα,
παιδιὰ σχηματισμένα στὴ μήτρα τοῦ βράχου.

Ὁ ἥλιος πέφτει σὰν τὸ κεφάλι ἑνὸς φωνακλᾶ.
Οἱ σκουπιδοτενεκέδες ἀλλάζουν σὲ ὕποπτο χρυσό.

EVENING

The old house still echoes your vanished voice.
The bricks like loose teeth hold the word good bye.
Blind beggars count pennies with lucky eyes.
Over old rays the young shadows rejoice.

I dream of you as of fire a fallen tree.
Each thing you touched, the ground on which you walked
envies even the ears which hear you talk,
is a conqueror's whiphand over me.

Mammon corners the day in a cobweb.
Mammon the merchant of life and death turns
you into stocks and bonds, a Wall Street urn.
Night and fire, fondling foes, leave me spear swept.

Good the sun is noosed in the spider's prey.
No darkness dismays as the light of day.

ΣΟΥΡΟΥΠΟ

Σ' αὐτὸ τὸ παλιὸ σπίτι ἀντηχεῖ ἀκόμα ἡ σβησμένη σου φωνή.
Τὰ τοῦβλα σὰ χαλασμένα δόντια κρατοῦν τὴ λέξη ἀντίο.
Οἱ τυφλοὶ ζητιάνοι μετρᾶνε τὶς δεκάρες μὲ τυχερὰ μάτια.
Οἱ καινούργιες σκιὲς ἀπολαμβάνουν πάνω στὶς παλιὲς ἀχτίδες.

Σὲ ὀνειρεύομαι σὰ δέντρο ποὺ πέφτει ἀπ' τὴ φωτιά.
Κάθε πράγμα ποὺ ἄγγιξες, ἡ γῆ ποὺ περπάτησες
ζηλεύει ἀκόμα τὰ αὐτιὰ ποὺ ἄκουσαν τὴ μιλιά σου,
τὸ χέρι τοῦ καταχτητῆ μὲ τὸ μαστίγιο εἶναι ἀπὸ πάνω μου.

Ὁ Μαμμωνᾶς φυλακίζει τὴ μέρα στὸν ἱστὸ τῆς ἀράχνης.
Ὁ Μαμμωνᾶς ὁ ἔμπορος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου
σὲ μεταμορφώνει σὲ ἀποθέματα καὶ χρεώγραφα, μιὰ ὑδρία τῆς
Γουὼλ Στρήτ.
Ἡ νύχτα κι ἡ φωτιά, ἄσπονδοι ἐχθροί, μ' ἀφήνουν χτυπημένον ἀπὸ δόρυ.

Ὁ καλὸς ἥλιος θύμα τῆς ἀράχνης πιάστηκε στὴ θηλειά.
Κανένα σκοτάδι δὲν εἶναι τόσο τρομερὸ σὰν τὸ φῶς τῆς μέρας.

A HERO IN BRONZE

A hero in bronze, rain-blinded in the autumn park,
Birds stain his gallant ire, he is all pitiful love.
On the kind bronze rest stray sisters of the flood-drenched dove,
in search of a green olive-leaf out of Noah's ark.

Battle-spent — a crowned bore, he prays for downfall or hell.
Gloom frightens each trembling glimmer of his faded wreath.
Good to see the leaves around him fall as yellow myths.
Only the saddest leaves which never grew never fell.

Dusk. Cherubs are wing-maimed, unborn children craving light.
The hero, sorrow-wreathen, tomb-eyed, a stoned captive,
does not know he was ever born, hence he never lived.
He may scare as a ghost, if left with a child at night.

The sea-gray trees face the oldest pirate — solitude.
I heard dead leaves say: No darkness is blind, no stone mute.

ΕΝΑΣ ΗΡΩΑΣ ΑΠΟ ΜΠΡΟΥΝΤΖΟ

Ἕνας μπρούντζινος ἥρωας, τυφλωμένος ἀπ' τὴ βροχὴ στὸ φθινοπωρινὸ πάρκο.
Πουλιὰ λεκιάζουν τὸν ἀβρὸ θυμό του, εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ εὐσπλαχνικὴ ἀγάπη.
Πάνω στὸν καλοκάγαθο μπροῦντζο μένουν παραστρατημένες ἀδερφὲς ἀπὸ τὴ μουσκεμμένη περιστερά,
ποὺ ζητάει ἕνα φύλλο πράσινης ἐλιᾶς ἔξω ἀπ' τὴ Κιβωτὸ τοῦ Νῶε.

Κουρασμένος ἀπ' τὸν πόλεμο ἕνας στεφανωμένος παλαίμαχος προσεύχεται γιὰ πτώση ἢ γιὰ κόλαση.
Ἡ κακοκεφιὰ τρομάζει κάθε τρεμάμενο φέγγος στὸ μαραμένο του στεφάνι.
Εἶναι καλὸ νὰ βλέπει γύρω του τὰ φύλλα νὸ πέφτουνε σὰν κίτρινοι μύθοι.
Μονάχα τὰ φύλλα τὰ πιὸ θλιμμένα ποὺ δὲν μεγαλώνουνε δὲν πέφτουν ποτέ.

Σούρουπο. Τὰ χερουβεὶμ ἔχουν τσακισμένα φτερά, ἀγέννητα παιδιὰ ποὺ λαχταροῦνε τὸ φῶς.
Ὁ ἥρωας, θλιβερὰ στεφανωμένος, μὲ τὰ μικρὰ μάτια ἕνας φυλακισμένος τῆς πέτρας
δὲν ξέρει πῶς κάποτε γεννήθηκε, ἀφοῦ δέν ἔζησε ποτέ.
Μπορεῖ νὰ τρομάζει σὰν ἕνα φάντασμα, ἂν ἔμενε μ' ἕνα παιδὶ τὴ νύχτα.

Τὰ θαλασσινὰ γκρίζα δέντρα ἀντικρύζουν τὸν πιὸ παλιὸ πειρατὴ στὴ μοναξιά.
Ἄκουσα τὰ νεκρὰ φύλλα νὰ λένε: Κανένα σκοτάδι δὲν εἶναι τυφλό, καμμιὰ πέτρα δὲν εἶναι βουβή.

WHEN MY THREE YEAR OLD SON WILL BE FIFTY THREE

When you will be fifty three as I am today,
will still be left of me, at dusk, a single glow.
Looking at the twilight you will at random say:
my dad is dead long ago, dead long, long ago.

It may be on the streets of New York or Tel Aviv,
you will one day by reminiscence overrun,
see me as you do now ever and anon live,
see me longing in your eyes, my three year old son.

I will be the young sadness of each new sunset.
My poems: gold-lit boats on earth and sky will sail.
Yiddish in your mouth — a brisk, hasty rivulet
will flow agile, beyond me over hill and dale.

ΟΤΑΝ Ο ΓΙΟΣ ΜΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΠΕΝΗΝΤΑ ΤΡΙΩΝ

Ὅταν γίνεις πενήντα τριῶν χρονῶν ὅπως εἶμαι ἐγὼ σήμερα
θά 'χει μείνει ἀκόμα μιὰ λάμψη, στὸ σούρουπο ἀπὸ μένα.
Κοιτάζοντας τὸ λυκόφως θὰ πεῖς ἔτσι στὴν τύχη:
Ὁ πατέρας μου πέθανε ἀπὸ καιρό, ἐδῶ καὶ χρόνια εἶναι πεθαμένος.

Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνει στοὺς δρόμους τῆς Νέας Ὑόρκης ἢ τοῦ Τὲλ 'Αβίβ,
κάποια μέρα μπορεῖ νὰ σὲ κατακλύσουν οἱ ἀναμνήσεις,
κοίταξέ με ὅπως τώρα πάντα ζωντανό,
κοίταξέ με μὲ λαχτάρα στὰ μάτια σου, τριῶν χρονῶν γιέ μου.

Θά 'μαι ἡ πρωτόπειρη λύπη κάθε καινούργιου ἡλιοβασιλέματος.
Τὰ ποιήματά μου: τὰ χρυσόφωτα καράβια στὴ γῆς καὶ τὸν οὐρανό.
Ἡ Yiddish στὸ στόμα σου — σὰ ζωηρὸ γοργόηχο ρυάκι
θὰ κιλᾶ εὐκίνητο, πέρα ἀπὸ μένα πάνω ἀπὸ λόφους καὶ λαγκάδια.

MY FIRST NEW YEAR'S EVE ON BROADWAY

It was I, wistful as my barefoot town,
a lost, rawboned boy praying on Broadway;
God, if I must go astray O lose me
in dark woods enchanted by Elijah,
where his glance makes kind each brute in its lair,
where elves play with fire in the eyes of wolves.

This I learned, you cannot long anywhere,
as on the crooked lane where I was born.
You cannot see light as sad anywhere
as on a gay New Year's Eve on Broadway.
The lights vanquish, riot, rout each other.
Each light seeks darkness as the darkness light.

The jolly horde roars as a beast of gloom.
The clamour overhead is like a whip.
The sun is condemned to immortal light.
It seems someone kidnapped the good, old night
and left the clowns to bargain the ransom.
Broadway, O grandeur of modern ennui!

The old year dies raging glory to doom
as if death were the fountain of triumph.
In my eyes — the warm, quivering lamplight,
in combat with the cold, crushing splendour.
A straw-roofed hut humbles the Great White Way.
Each frolic is avid of my sorrow.

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΣΤΟ ΜΠΡΟΝΤΓΟΥΑΙΗ

Ἤμουνα ἐγώ, ὀνειροπόλος σὰν τὴν ξυπόλυτη πολιτεία μου,
ἕνα χαμένο, ἀγόρι κοκκαλιάρικο ποὺ προσευχόμουνα στὸ Μπροντγουαίη:
Θέ μου, ἂν εἶναι νὰ παραστρατήσω καλλίτερα νὰ χαθῶ
στὰ σκοτεινὰ δάση ποὺ τὰ μάγεψε ὁ Ἐλιζάχ,
ὅπου ἡ ματιά του ἡμερεύει κάθε κτῆνος στὴ φωλιά του
ὅπου οἱ νεράϊδες παίζουνε μὲ τὴ φωτιὰ στὰ μάτια τῶν λύκων.

Αὐτὸ ποὺ ἔμαθα, δὲν μπορεῖς νὰ τὸ ποθήσεις πουθενὰ
σὰν τὸ στριφτὸ μονοπάτι ποὺ ἔχω γεννηθεῖ.
Πουθενὰ δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς τέτοιο λυπημένο φῶς
ὅπως σὲ μιὰ χαρούμενη παραμονὴ Πρωτοχρονιᾶς στὸ Μπροντ-γουαίη τῆς Νέας Ὑόρκης.
Τὰ φῶτα ὑποτάσσουν, ὀργιάζουν, κατατροπώνουν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο.
Κάθε φῶς ψάχνει γιὰ σκοτάδι ὅπως τὸ σκοτάδι γιὰ τὸ φῶς.

Ἡ χαρούμενη ὀρδή βρυχᾶται σὰν κακόκεφο ζῶο.
Ψηλὰ ἡ κραυγὴ εἶναι σὰ μαστίγιο.
Ὁ ἥλιος εἶναι καταδικασμένος σὲ ἀθάνατο φῶς.
Μοιάζει σὰν κάποιος νὰ ἄκλεψε τὴν καλή, παλιὰ νύχτα
κι ἄφησε τοὺς παλιάτσους νὰ παζαρεύουν τὰ λύτρα.
Μπροντγουαίη, ὦ μεγαλεῖο τῆς μοντέρνας πλήξης!

Ὁ παλιὸς χρόνος πεθαίνει ὀργισμένη δόξα τοῦ πεπρωμένου
σὰν νὰ ἄτανε ὁ θάνατος τοῦ θρίαμβου ἡ πηγή.
Στὰ μάτια μου — τὸ τρεμουλιαστὸ χλωμὸ φῶς τῆς λάμπας,
μάχεται μὲ τὸ κρύο, συντρίβοντας τὴν λαμπρότητα.
Μιὰ καλύβα μὲ ἀχυρένια στέγη ταπεινώνει τὸν Μεγάλο Ἄσπρο Δρόμο.
Κάθε εὐθυμία εἶναι ἄπληστη ἀπ' τὴ λύπη μου.

Through Times Square as through a huge, garish den,
wayfares over tower-crowns my razed town,
where mute birds drag with their bills their clipped wings.
The moon is a base, yellow-fingered coin.
A brook complains, in vain, to hill and dale:
Not a shred, not a shade of wonder left.

Ἀνάμεσα στὴν Πλατεία τῶν Τάϊμς καθὼς ἀνάμεσα μιᾶς πελώριας διακοσμημένης τρώγλης
ταξιδεύει πάνω ἀπὸ στεφανωμένους πύργους ἡ καταστραμμένη πολιτεία μου,
ὅπου ἄλαλα πουλιὰ σέρνουν μὲ τὸ ράμφος τους τὰ τσακισμένα τους φτερά,
Τὸ φεγγάρι εἶναι ἕνα ποταπὸ κιτρινοδάχτυλο νόμισμα.
Ἄδικα γκρινιάζει τὸ ρυάκι στὸ λόφο καὶ στὴν κοιλάδα:
Οὔτε ἕνα κουρέλι, μήτε μιὰ σκιὰ θαυμασμοῦ δὲν ἔμεινε.

YOU AND GABRIEL

My son,
do not ever mourn in the marketplace,
so the pitying rabble may not see
your tears as an autumn drizzle,
sprinkling its monotony,
over the yellow ears of a pestering November day;
so that some sorrow-sick crocodile,
may not creep out of some old traveller's tale,
sobbing in view of all after devouring its prey.

My son,
may you never yawn
under the clipped wings of a virginal bore.
Mine is the fire-bed of the yet unborn Rahab,
the harlot of the yet unbuilt Jericho.
The farthest ray — the untouched kiss,
is more Satan and I, more you and Gabriel
than all the legal orgasms of a routine wife.

ΕΣΥ ΚΙ Ο ΓΑΒΡΙΗΛ

Γιέ μου,
μὴ θρηνήσεις ποτὲ στὴν ἀγορά,
μὴν τύχει καὶ σὲ δεῖ ὁ σπλαχνικὸς ὄχλος
τὰ δάκρυά σου σὰν ψιχάλισμα τοῦ φθινόπωρου
ραντίζοντας τὴν μονοτονία του,
πάνω στὶς τοῦφες τῶν κίτρινων σταχιῶν μιᾶς βασανισμένης
μέρας τοῦ Νοέμβρη.
Ὥστε κάποιος κροκόδειλος θλιμμένος μέχρι θανάτου
νὰ μὴ μπορέσει νὰ συρθεῖ ἔξω ἀπὸ τὴν ἱστορία κάποιου γέ-
ρου ταξιδιώτη,
κλαίγοντας μὲ λυγμοὺς στὴ θέα τῆς καταβροχθισμένης
λείας του.

Γιέ μου,
μπορεῖ ποτὲ νὰ μὴ χασμουρηθεῖς
κάτω ἀπ' τὰ τσακισμένα φτερὰ μιᾶς ἄπειρης παρθένας.
Ἡ δική μου εἶναι τὸ φλογερὸ — κρεββάτι τῆς ἀγέννητης ἀκό-
μα Ραχάμπ,
ἡ πόρνη τῆς ἄχτιστης πολιτείας Ἰεριχῶς.
Ἡ ἀπώτερη ἀχτίδα — τὸ ἀνέγγιχτο φιλί,
εἶναι περισσότερο Σατανᾶς καὶ γώ, περισσότερο ἐσὺ κι ὁ
Γαβριὴλ
ἀπὸ ὅλους τοὺς νόμιμους ὀργασμοὺς μιᾶς συζύγου ρουτίνας.

A PRAYER

Hear my prayer, Elohim, when I die,
O let me not be a rose or a thorn,
but a midnight sky on my childhood lane
where of my love is still left a shy braid,
out of a moon-beam spun — a hoary dream.

O let me lead the lovelorn, Elohim.
soothe the featherless crow, the whining mouse,
the mermaid bereft of her fableland:
the culled townfolk to serenade the hag,
before the archfiends in the ruins riot.

O let me be a smooth stone out of the brook,
that will fit into David's shepherd bag:
an old sling against a new Goliath;
or a twilight window in a lone house,
where a self-doomed looks at the last sunset.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ἄκουσε τὴν προσευχή μου, Ἐλοχίμ, ὅταν πεθάνω,
ὦ μὴ μ' ἀφήσεις νὰ γίνω τριαντάφυλλο ἢ ἀγκάθι
μὰ ἕνας μεσονύχτιος οὐρανὸς στῆς παιδικῆς μου ἡλικίας τὸ [δρομάκι.
Ὅπου ἔχει μείνει ἀκόμα μιὰ ντροπαλὴ πλεξίδα ἀπ' τὴν ἀγά- [πη μου
πλεγμένη ἀπὸ μιὰ φεγγαροαχτίδα — ἕνα λευκὸ ὄνειρο.

Ὦ, Ἐλοχίμ, ἄσε με νὰ ὁδηγήσω αὐτὸν ποὺ ἔχασε τὴν ἀγά- [πη του
νὰ παρηγορήσω τὴν ἄφτερη κουρούνα, τὸ καπριτσιόζικο [ποντίκι.
τὴ στερημένη νεράϊδα ἀπὸ τὴ μυθική της χῶρα:
τοὺς διαλεχτοὺς πολίτες νὰ κάνουν σερενάτα στὴ μάγισσα,
προτοῦ οἱ ἀρχιδιάβολοι ἐπαναστατήσουν στὰ ἐρείπια.

Ὦ, ἄσε με νὰ γίνω μιὰ γυαλιστερὴ πέτρα ἔξω ἀπ' τὸ ρυάκι,
ποὺ θὰ ταιριάζει στὸν ποιμενικὸ σάκκο τοῦ Δαβίδ:
μιὰ παλιὰ θηλειὰ ἐνάντια στὸν καινούργιο Γολιάθ·
ἢ ἕνα λυκαυγὲς παράθυρο σ' ἕνα μοναχικὸ σπίτι,
ὅπου ἕνας αὐτοκαταραμένος κοιτάζει τὸ τελευταῖο ἡλιοβα- [σίλεμα.

TO YEISKE

At a cup of coffee

I write these lines to
you, unpolished as your name
unmeasured as love.
My private island is a
table in a coffee shop.

Just an hour sojourn,
in self served meridian
splendour. I daydream
safaris on dazed camels.
Broadway is a crude cart road.

The safaris crushed
on rock, skull and cliff of the
nerve ridden city;
echoed and reechoed through
the hoarse air of Manhattan.

A cup of coffee
is my shield. A trance
eludes the jam on Times Square.
It is coffeetime — chat time,
from dawn to dawn in New York.

O the humble joy
of a cafeteria,
detouring hell with
you and glowing friends at a
cup of coffee — cup of dreams.

ΣΤΟ ΓΙΕΣΚΗ

Σ' ἕνα φλυτζάνι καφὲ

Σὲ σένα γράφω αὐτὲς τὶς γραμμές,
ἀκατέργαστες σὰν τὸ ὄνομά σου,
ἀμέτρητες σὰν τὴν ἀγάπη.
Τὸ νησὶ μου εἶναι ἕνα
τραπέζι σ' ἕνα καφενεῖο.

Μιᾶς ὥρας παραμονὴ μονάχα,
σὲ αὐτάρκη μεσημεριανὴ
λαμπρότητα. Τὴ μέρα ὀνειρεύομαι νὰ ταξιδεύω
μὲ καραβάνια πάνω σὲ ζαλισμένες καμῆλες.
Τὸ Μπροντγουαίη εἶναι ἕνας καρροτσόδρομος ἀπὸ κατσάβραχα.

Τὸ σαφάρι συντρίβεται
πάνω στὸ βράχο, κρανίο καὶ γκρεμὸς
τῆς νευρώδικιας πολιτείας
ποὺ ἀντηχεῖ καὶ ἀντηχεῖ ξανὰ ἀνάμεσα
στὸ βραχνὸ ἀγέρα τοῦ Μανχάτταν.

Ἕνα φλυτζάνι καφὲς
εἶναι ἡ ἀσπίδα μου. Ἕνα δραμα
ξεφεύγει τὸ σφήνωμα στὴν Πλατεία τῶν Τάϊμς.
Εἶναι ἡ ὥρα γιὰ καφὲ — ὥρα γιὰ κουβεντολόϊ
ἀπὸ αὐγὴ σὲ αὐγὴ στὴ Νέα Ὑόρκη.

Ὦ ταπεινὴ χαρὰ
τῆς καφετερίας
ὑπεκφυγὴ ἀπ' τὴν κόλαση μαζί σου
καὶ μὲ ἐνθουσιώδεις φίλους σ' ἕνα φλυτζάνι
καφὲ — φλυτζάνι γεμάτο ὄνειρα.

MY LAST POEM

This is my last poem, a death-bell each rhyme.
All the days are locked, the key thrown away.
When I reach the last line is the end of time,
the end of life and death of night and day.

These last words as condemned steps to gallows lead.
The sun — a golden noose in hangman's hand.
Beyond me, glowing, furrow-cloven, I leave
in lone metaphors my women stranded,

sensuous, longing for my manful touch in vain.
Women I know from a hundred years hence,
yearning for me as parched soil for plough and rain,
wave hands of tomorrow to my last glance.

The end ends at the beginning, before birth,
before ghost and ghoul, before heaven and earth.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΟΥ ΠΟΙΗΜΑ

Τὸ τελευταῖο μου ποίημα εἶναι αὐτό, κάθε ρίμα μιὰ καμπάνα θανάτου.
Ὅλες οἱ μέρες εἶναι κλειδωμένες, τὸ κλειδὶ πεταμένο.
Σὰν φτάνω στὴν τελευταία γραμμὴ εἶναι τὸ τέλος τοῦ χρόνου
τὸ τέλος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τῆς νύχτας καὶ τῆς μέρας.

Τὰ τελευταῖα λόγια αὐτὰ σὰν καταδικασμένα βήματα ὁδηγοῦν πρὸς τὴν ἀγχόνη.
Ὁ ἥλιος — εἶναι ἕνας χρυσὸς βρόχος στοῦ δήμιου τὸ χέρι.
Πέρα ἀπὸ μένα λαμποφεγγοβολοῦν ρυτιδωμένες,
καὶ ζοῦν μέσα στοὺς στίχους μου, οἱ ἔρημές μου γυναῖκες.

Φιλήδονες, ἄδικα λαχταρώντας τὰ θαραλέα μου χάδια.
Γυναῖκες ποὺ γνωρίζω ἐδῶ κι ἑκατοντάδες χρόνια,
ποὺ μὲ ποθοῦν σὰν τὸ ξερὸ χῶμα ποὺ ζητάει ὄργωμα καὶ βροχή,
χαιρετώντας μὲ τ' αὐριανὰ χέρια τὴν τελευταία μου ματιά.

Τὸ τέλος τελειώνει στὴν ἀρχή, πρὶν ἀπὸ τὴ γέννηση
πρὶν ἀπ' τὸ φάντασμα κι ἀπ' τὸ βρυκόλακα, πρὶν ἀπ' τὸν οὐρανὸ κι ἀπὸ τὴ γῆς.

CONTENTS

	About the Poet	Page 8
	Foreword	» 10
1.	The old street	» 16
2.	At a patched window	» 18
3.	A Yiddish poet	» 20
4.	On the birth of my son	» 22
5.	A furnished room	» 22
6.	On freedom	» 22
7.	Spring rain in Manhattan	» 24
8.	Oasis	» 24
9.	Praise to our faults	» 26
10.	Hymn to the mouse	» 28
11.	A manikin	» 30
12.	Comely woman	» 32
13.	A garret in Manhattan	» 34
14.	Evening	» 36
15.	A hero in bronze	» 38
16.	When my three year old son will be fifty three	» 40
17.	My First New Year's Eve on Broadway	» 42
18.	You and Gabriel	» 46
19.	A Prayer	» 48
20.	To Yeiske	» 50
21.	My last poem	» 52

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γιὰ τὸν ποιητή . . . . . Σελ. 9
Πρόλογος . . . . . » 13
1. Ὁ παλιὸς δρόμος . . . . . » 17
2. Σ' ἕνα ξεχαρβαλωμένο παράθυρο . . . . . » 19
3. Ἕνας Yiddish ποιητὴς . . . . . » 21
4. Στὴ γυναίκα τοῦ γιοῦ μου . . . . . » 23
5. Ἐπιπλωμένο δωμάτιο . . . . . » 23
6. Στὴ λευτεριὰ . . . . . » 23
7. Ἀνοιξιάτικη βροχὴ στὸ Μανχάτταν . . . . . » 25
8. Ὄαση . . . . . » 25
9. Ἔπαινος στὰ σφάλματά μας . . . . . » 27
10. Ὕμνος στὸν ποντικὸ . . . . . » 29
11. Ἕνα ἀνδρείκελο . . . . . » 31
12. Ὡραία γυναίκα . . . . . » 33
13. Σοφίτα στὸ Μανχάτταν . . . . . » 35
14. Σούρουπο . . . . . » 37
15. Ἕνας ἥρως ἀπὸ μπροῦντζο . . . . . » 39
16. Ὅταν ὁ γιός μου τῶν τριῶν ἐτῶν θὰ γίνει πενήντα τριῶν » 41
17. Ἡ πρώτη μου παραμονὴ Πρωτοχρονιᾶς στὸ Μπροντγουαίη » 43
18. Ἐσὺ κι ὁ Γαβριὴλ . . . . . » 47
19. Προσευχή . . . . . » 49
20. Στὸ Γιέσκε . . . . . » 51
21. Τὸ τελευταῖο μου ποίημα . . . . . » 53

11